

Міністерство освіти і науки України
Навчально-науковий інститут фінансів, економіки, управління та права
Національного університету
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» (Україна)
Національна школа публічного адміністрування (Канада)
Варненський вільний університет Чорноризця Храбра (Болгарія)
Гентський університет (Бельгія)
Балтійська міжнародна академія (Латвія)
Міжнародний науково-освітній та навчальний центр (Естонія)
Покров Чехінвест s.r.o. (Чеська Республіка)
Київський національний університет імені Тараса Шевченка (Україна)
Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» (Україна)
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна (Україна)
Київський національний університет будівництва та архітектури (Україна)
Державний торговельно-економічний Університет (Україна)
Сумський державний університет (Україна)
Львівський державний університет фізичної культури
імені Івана Боберського (Україна)
Ужгородський національний університет (Україна)
Державна установа «Інститут економіки та прогнозування Національної
академії наук України» (Україна)
Державна установа «Інститут демографії та проблем якості життя
Національної академії наук України» (Україна)
Українська асоціація з розвитку менеджменту та бізнес-освіти (Україна)
Полтавське територіальне відділення Всеукраїнської професійної громадської
організації «Співка аудиторів України» (Україна)
Торгово-промислова палата України (Україна)

ЗБІРНИК

III Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції «СТАЛИЙ РОЗВИТОК: ВИКЛИКИ ТА ЗАГРОЗИ В УМОВАХ СУЧАСНИХ РЕАЛІЙ»

With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

05 червня 2025 року

ПОЛТАВА

**Ministry of Education and Science of Ukraine
National University «Yuri Kondratyuk Poltava Polytechnic»
Educational and Research Institute of Finance, Economy, Management and Law
(Ukraine)
National School of Public Administration (Canada)
Varna Free University «Chernorizets Hrabar» (Bulgaria)
Ghent University (Belgium)
Baltic International Academy (Latvia)
The International Research Education & Training Center (Estonia)
Pokrov Czechinvest s.r.o. (Czech Republic)
Taras Shevchenko National University of Kyiv (Ukraine)
National Technical University of Ukraine «Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute»
(Ukraine)
V. N. Karazin Kharkiv National University (Ukraine)
Kyiv National University of Construction and Architecture (Ukraine)
State University Of Trade And Economics
Sumy State University (Ukraine)
Lviv State University of Physical Culture named after Ivan Bobersky (Ukraine)
Uzhhorod National University (Ukraine)
Public Institution «Institute for Economics and Forecasting of the National Academy
of Sciences of Ukraine» (Ukraine)
Public Institution «Institute for Demography and Quality of Life of the National
Academy of Sciences of Ukraine» (Ukraine)
Ukrainian Association for Management Development and Business Education
(Ukraine)
Poltava Territorial Branch of the All-Ukrainian Professional NGO «Union of Auditors
of Ukraine» (Ukraine)
Ukrainian Chamber of Commerce and Industry (Ukraine)**

COLLECTION

III International Scientific and Practical Internet Conference

«SUSTAINABLE DEVELOPMENT: CHALLENGES AND THREATS IN CONDITIONS OF MODERN REALITIES»

June 05, 2025

With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Poltava

УДК 330.34-021.87”363”:342.77
С 76

Розповсюдження та тиражування без офіційного дозволу
Національного університету імені Юрія Кондратюка заборонено

Редакційна колегія:

Онищенко С.В., д.е.н., професор;
Крекотень І.М., к.е.н., доцент;
Глебова А.О., к.е.н., доцент;
Глушко А.Д., к.е.н., доцент;
Гришко В.В., д.е.н., професор;
Карпенко Є.А., к.е.н., доцент;
Кульчій І.О., канд. держ. упр, доцент;
Птащенко Л.О., д.е.н., професор;
Свистун Л.А., к.е.н., доцент;
Чижевська М.Б., к.е.н., доцент;
Чичкало-Кондрацька І.Б., д.е.н., професор.

Сталий розвиток: виклики та загрози в умовах сучасних реалій : матеріали
С 76 III Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції, 05 червня 2025 р. – Полтава :
Національний університет імені Юрія Кондратюка, 2025. – 387 с.

У збірнику матеріалів Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції розглянуто теоретичні, методологічні й практичні аспекти, виклики та загрози розвитку суб’єктів господарювання та держави в умовах сучасних реалій.

Досліджено теоретичні та практичні аспекти співпраці влади, менеджменту підприємства та громадських інституцій у контексті цілей сталого розвитку. Визначено проблеми та перспективи стабілізації фінансової системи як умова євроінтеграції України. Висвітлено сучасний стан та перспективи розвитку міжнародної економічної діяльності України. Досліджено особливості бухгалтерського обліку, аудиту, контролю й оподаткування суб’єктів господарювання в умовах сучасних реалій, а також окреслено перспективи соціально-економічного розвитку країни в контексті євроінтеграції.

Збірник розраховано на фахівців із фінансів, економіки та менеджменту, працівників органів державної влади й місцевого самоврядування, науковців, викладачів, аспірантів і студентів.

УДК 330.34-021.87”363”:342.77
С 76

*Матеріали друкуються мовою оригіналів.
За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідають автори*

ISBN 978-966-616-186-7

© Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

Шевченко О.М., к.е.н., доцент;
Незамай Н.О., Стефанюк А.В.

*Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
(м. Полтава, Україна)*

ГЕНДЕРНА РІВНІСТЬ ЯК ФАКТОР ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ: МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД

Гендерна рівність є не лише питанням соціальної справедливості, а й важливим чинником сталого розвитку та економічного зростання. Світове співтовариство розглядає забезпечення рівних прав і можливостей для жінок і чоловіків у політичній, соціальній та економічній сферах як один з основних показників демократичної зрілості та соціального прогресу. В умовах євроінтеграційного курсу України питання гендерної рівності набуває особливої актуальності.

Гендерна рівність означає рівний доступ до ресурсів, освіти, працевлаштування, участі в ухваленні рішень. Дослідження Світового банку та ООН свідчать, що країни з вищим рівнем гендерної рівності демонструють вищі темпи економічного зростання, стійкість до криз та загальне підвищення якості життя [1].

За даними Світового економічного форуму (Global Gender Gap Report 2024), подолання гендерного розриву в економічній сфері може додати світовій економіці до 26% ВВП до 2025 року [2]. Міжнародна організація праці зазначає, що збільшення жіночої зайнятості на 10% підвищує ВВП окремих країн на 2–4% [2].

У багатьох країнах світу забезпечення гендерної рівності розглядається як стратегічний пріоритет у сфері сталого розвитку та економічного зростання. Світовий досвід демонструє, що активна державна політика, спрямована на зменшення гендерних диспропорцій у сфері зайнятості, оплати праці, представництва у прийнятті рішень та доступу до ресурсів, сприяє підвищенню продуктивності праці, стимулює підприємництво та розширює економічну базу національних економік.

У країнах Північної Європи (зокрема Швеції, Норвегії, Ісландії) впровадження гендерно орієнтованих політик супроводжується комплексним підходом: поєднанням законодавчих гарантій, широкої системи соціального забезпечення, гнучких умов праці та високої доступності послуг догляду за дітьми. Завдяки таким заходам спостерігається висока частка участі жінок у ринку праці (близько 70–75%) і незначна різниця в рівні заробітної плати між чоловіками та жінками. У цих країнах також активно розвивається практика гендерного бюджетування, що дозволяє враховувати потреби різних соціальних груп при розподілі державних ресурсів.

Канада та Австралія демонструють успішні приклади інтеграції гендерного підходу у стратегії економічного розвитку через підтримку жіночого підприємництва, гендерно чутливу освіту та національні програми з просування жінок у науці, технологіях, інженерії та математиці (STEM). Наприклад, програма Women Entrepreneurship Strategy у Канаді спрямована на розширення доступу жінок до фінансування, менторської підтримки та міжнародних ринків.

У країнах з перехідною економікою, зокрема в Естонії, Латвії, Польщі, спостерігаються позитивні результати гендерної інтеграції в політику зайнятості завдяки реформам ринку праці та впровадженню гендерних квот у політичному та економічному управлінні. Європейський Союз загалом активно підтримує держави-члени через програми EU Gender Equality Strategy, EIGE (European Institute for Gender Equality) та гендерний моніторинг у межах Європейського семестру [3, 4].

Міжнародний досвід також свідчить, що інвестиції в освіту дівчат і жінок у країнах, що розвиваються, сприяють довгостроковому економічному зростанню. За даними Світового банку, підвищення рівня освіти серед жінок на один рік може підвищити ВВП на душу

населення на 0,3%. У країнах Африки та Південної Азії програми підтримки жіночого мікропідприємництва (наприклад, через Grameen Bank) демонструють позитивний вплив на доходи домогосподарств і розвиток місцевої економіки.

Слід зазначити, що в Україні, незважаючи на законодавче закріплення принципів гендерної рівності, реалізація дієвої гендерної політики в економіці гальмується низкою системних викликів. Однією з ключових проблем є збереження гендерного розриву в оплаті праці, який, за даними Держстату, у 2023 році складав понад 20% [5]. Жінки залишаються малопредставленими в галузях із високою доданою вартістю, таких як інформаційні технології, інженерія та управлінські позиції. Інституційна слабкість виявляється у відсутності дієвих механізмів контролю за дотриманням гендерного законодавства, недостатній інтеграції гендерного аналізу в державне планування та бюджетування, а також низькій обізнаності місцевих органів влади щодо практичних інструментів реалізації гендерно орієнтованих політик. Також залишається обмеженим доступ жінок до фінансових ресурсів, особливо в сфері малого та середнього підприємництва, що стримує реалізацію їх економічного потенціалу.

Подолання цих проблем вимагає комплексного підходу, який охоплює правові, інституційні, соціальні та освітні аспекти. Насамперед доцільно посилити нормативно-правову базу, зокрема забезпечити ефективний контроль за дотриманням гендерного законодавства, посилити відповідальність за дискримінацію та впроваджувати гендерно чутливе бюджетування на всіх рівнях влади.

Важливим напрямом є підвищення економічної активності жінок через створення програм підтримки жіночого підприємництва, розширення доступу до фінансових ресурсів, професійного навчання та перекваліфікації, особливо у сфері STEM і цифрових технологій. Необхідно також реформувати ринок праці в частині гнучких форм зайнятості, забезпечити рівну оплату за працю рівної цінності та сприяти балансу між професійним і приватним життям через розвиток інфраструктури догляду за дітьми.

Окрему увагу слід приділити освіті та просвітницькій роботі, яка має на меті подолання гендерних стереотипів, формування культури рівності та толерантності з раннього віку. Підвищення обізнаності громадськості, державних службовців і роботодавців щодо принципів гендерної рівності сприятиме більш ефективній реалізації політики інклюзії. Крім того, необхідним є розширення представництва жінок у процесах прийняття рішень, зокрема шляхом запровадження гендерних квот у політичних та управлінських структурах, а також підтримки лідерського потенціалу жінок через менторські програми й громадські ініціативи.

Таким чином, гендерна рівність є ключовим чинником сталого економічного розвитку, підвищення продуктивності, економічної стабільності, інноваційності та конкурентоспроможності. Світовий досвід демонструє, що країни з високим рівнем гендерної рівності швидше відновлюються після криз, досягають вищих економічних показників та забезпечують краще життя своїм громадянам. Україні необхідно посилити свої зусилля у сфері гендерної політики, враховуючи міжнародні рекомендації.

Список використаних джерел

1. United Nations Sustainable Development Goals: Gender Equality. URL: <https://sdgs.un.org/goals/goal5>
2. Global Gender Gap Report 2024 // World Economic Forum. URL: <https://www.weforum.org/reports/global-gender-gap-report-2024>
3. Сало Я.В., Пашута Д.О. Аналіз гендерної рівності: зарубіжний досвід. *Економіка і суспільство*. 2021. № 33. С. 11–19.
4. Чичкало-Кондрацька І.Б., Дерев'яно А.К., Кондрацька Д.С. Гендерна нерівність у зарубіжних країнах: причини виникнення, особливості розвитку та державна політика з її подолання. *Світове господарство і міжнародні економічні відносини*. 2019. URL: http://psaejrnl.nau.in.ua/journal/5_73_1_2019_ukr/6.pdf
5. Державна служба статистики України: <http://www.ukrstat.gov.ua>